

Robert Cheaib

IGRA LJUBAVI

Deset koraka do sreće u dvoje

Naslov izvornika:

Robert Cheaib, *Il gioco dell'amore.*
Dieci passi verso la felicità di coppia

© 2016 Tau Editrice s.r.l.

Via Umbria, 148 – 06059 Todi (PG)

www.taueditrice.it

Nakladnik i copyright za hrvatsko izdanje:

© 2025 by SALESIANA d. o. o.

Omiška 8, Zagreb

salesiana@salesiana.hr

www.salesiana.hr

Za nakladnika: Mihovil Kurkut

Urednik: Matija Janeš

Prijevod s talijanskoga: Tihana Semijalac

Lektura i korektura: Ivana Rimac

Oblikovanje naslovnice: Hrvoje Orlović

Prijelom: Salesiana d. o. o.

Tisak: Denona d. o. o., Zagreb

ISBN 978-953-205-308-1

Robert Cheaib

IGRA LJUBAVI

Deset koraka do sreće u dvoje

sal.
esi
ana

Zagreb, 2025.

Camilli,
družici u igri i pod jarmom,
i našoj djeci
koja nas podsjećaju
koliko je igranje ozbiljno.

UVOD

Usuditi se ljubiti

Jednom sam naišao na ovu misao: »Ljubav je za hrabre, sve ostalo je život u dvoje.« Iskreno govoreći, nisam uspio provjeriti kontekst te tvrdnje, no uzimam ju kao polazište, takvu kakva jest, kako bih objasnio namjeru ovih stranica.

Ova knjiga želi pokazati da život u dvoje predstavlja hrabru pustolovinu, osobito ako se želi ulagati u *sreću* u vezi. To zajedništvo nije statična, mlaka stvarnost, nego životni prostor u kojemu se živi ljubav. To je prirodno okruženje u kojemu se usuđujemo biti drukčiji. Sve ostalo je prolazna pjenušavost.

Nije pravi način niti je lijepo živjeti od slobodna izražavanja osjećaja, od »vječne ljubavi dokle traje«. Kad se dvoje neokaljanih mladih međusobno odaberu »na određeno vrijeme«, to predstavlja uvrjedu, ugovor sklopljen s osrednjošću. Ljubav živi za vječnost. Pojam »zauvijek«, premda ne pripada izravno čovjekovim mogućnostima, ljudska je želja, želja koja se objavljuje u čežnji za ljubavlju. Zbog toga su mnoge kulture ljubav smatrale božanskim darom ili, pak, demonom koji nadilazi i obuzima čovjeka.

No nije samo mladenačka naivnost ta koja vjeruje u »vječnu ljubav« i u »zajedno dok nas smrt ne rastavi«.

Onaj tko je plovio olujnim morima ljubavi u dvoje, može posvjedočiti da je teško, ali i lijepo.

O tome svjedoči i jedna starija gospođa koja mi je na kraju predavanja prišla i rekla: »Hvala vam na onome što ste mi darovali. Zauzvrat, želim podijeliti s vama jedno meni drago iskustvo. Kad sam bila mlada, svekrva – koja mi je bila kao majka – govorila mi je: ‘Lucija, ne svađajte se dugo, mirite se brzo. Lijepo je starjeti zajedno.’ Nakon šezdeset godina, mogu se samo složiti s njom. Katkada pogledam supruga i kažem mu: ‘Julijane, koliko te volim! Tvoja je mama bila u pravu: zaista je lijepo starjeti zajedno.’ Nisam mogla ni slutiti da se može voljeti tako snažno.«

Ova knjiga želi zakoračiti izvan okvira lažnog mita da je sreća u dvoje lako ostvariva. Sretno i lako ne idu uvijek zajedno. Kao što ni sretno i teško nisu nužno u suprotnosti, čak ni u rječniku.

Život u dvoje jest hod, a kada hodamo, manje smo u ravnoteži nego kada stojimo ili sjedimo. Međutim, spoznaje, susreti i iskustva stečena na tom putu vrijedni su svake opasnosti kretanja. Ako je kretati se opasno, nepomičnost je smrtonosna; to je već smrt.

Dobro je rekao Søren Kierkegaard kad je zaručnika nazvao »najvećim pustolovom«. Tko ljubi, usuđuje se (i ulazi u brak). Zato su poglavlja ove knjige obilježena glagolom »usuditi se«. Deset je poziva »usudi se« koji obuhvaćaju pet parova složnih paradoksa.

Zašto »igra« ljubavi? Uvjeren sam da postoji duboka srodnost između ironičnoga i junačkoga, između duhovitosti i ljubavi. Stoga sam, umjesto da bračnu ljubav gledam samo kao *trpljenje*, odlučio pustolovinu ljubavi

promatrati kao *igranje*. Igra nije šala. Prava igra ima svoja pravila, zahtijeva trud i vježbu. Tako je i s ljubavlju. Deset koraka koje ću obraditi u sljedećim poglavljima bit će razmotreno s ozbiljnošću, ali i s dozom igre, s uvjerenjem da katkada duhovita dosjetka može biti više na prosvjetljenje od filozofske misli.

Koraci ljubavi

Ljubav je dinamična, ona je živa voda. Ako stane, ako se ne trudi napredovati, postaje bara, kvari se i gubi miris svježine. Zato govorim o »koracima«. Koracima plesne ljepote i postajama na putu osobnog i zajedničkog rasta.

Započeti putovanje opasno je, no ostati na mjestu kobno je. Zato je odvažnost da se krene, da se uđe u odnos, da se izloži opasnosti – u igri života – hrabar, a ne nepromišljen izbor. Živjeti znači posvetiti se, okrenuti se drugom i uključiti se u susret. Na tom putu teško je održavati ravnotežu između mjerenja vlastitih koraka i odvažnosti da se iskorači. Da biste učinili korak, morate se pokrenuti, napustiti stanje koje je možda udobno i sigurno, i krenuti u pustolovinu. Igra ljubavi jest poput kardiovježbi... nije slučajno da uključuje srce!

Ova knjiga nastala je iz uvjerenja da nije dovoljno samo pronaći pravu osobu, već je potrebno ići u pravom smjeru. Nije dovoljno da drugi bude dobar, potrebno je zajednički donositi dobre odluke i uspostavljati konstruktivne dinamike.

Opazanja koja ovdje navodim proizišla su iz promišljanja o pravom smjeru ljubavi na mojemu bračnom putu sa suprugom, ali i iz susreta s mnogim ljudima koji su mi

otvorili svoja srca, razgovarali sa mnom i tražili savjet. Obično mi je teško pratiti one koji žele samo izbaciti sve iz sebe ili prikupiti podatke. Tko želi vidjeti promjenu u svojem životu, mora se mijenjati i mora početi odmah.

Životne stvarnosti spoznaju se do kraja tek kad ih se živi. Život pripada onima koji žive sada, a ne onima koji misle da će možda jednog dana početi živjeti. Život u dvoje jest za one koji žele krenuti na put, dok tromost »razara«.

Kako biste od ove knjige imali koristi, poželjno je da ju ne pročitate odjednom kao obavijesno štivo, nego da si dopustite da vas svako poglavlje izazove na primjenu i promjenu. Ne morate se nužno složiti sa svim stajalištima i tvrdnjama koje iznosim. Važan je dijalog. Neke će ideje možda dati odgovore, druge izazvati proturječnost i nametnuti pitanja. U oba slučaja, otvorenost preispitivanja i, još bolje, razgovoru u paru, cilj je kojemu se teži.

Da knjiga ne bi postala preopsežna i razvučena, odlučio sam u ovaj tekst ne uvrstiti dio s praktičnim vježbama koje bi olakšale ostvarenje deset koraka. Za vježbe je u pripremi zasebna bilježnica.

Zašto ova knjiga?

Više je čimbenika koji su utjecali na nastanak ove knjige. Oženjen sam i kao suprug uistinu se vježbam u trpljenju i u igri ljubavi. Iako sam se specijalizirao u drugim područjima filozofije i teologije, sve češće su me, a da to nisam tražio, pozivali na susrete, predavanja, seminare i duhovne obnove za zaručnike i bračne parove, ali i za samce.

Obično očekujući da će čuti neku lijepu, ali apstraktnu teološku tvrdnju o vezama, ljudi su ostajali iznenađeni kad bi ugledali cjeloviti pogled koji obuhvaća ne samo duh, već i psihi, osjećaje, spolnost i tako dalje. Mnogobrojni pozitivni osvrti uvjerali su me u ispravnost pristupa koji sam razvio. Uz to, mnogi su me nakon susreta pitali jesu li ta iskustva i uvidi sabrani u nekoj knjizi, kako bi ih mogli podijeliti s drugima i nastaviti ih razvijati u paru. Tako se, s ciljem da odgovori na te potrebe, postupno rađala zamisao o ovoj knjizi.

Izvorno je bila zamišljena kao kratka knjižica s ključnim početima koje sam iznosio na susretima na gotovo duhovit način. Primijetio sam, naime, koliko je smijeh, koji izazivaju razlike između muškaraca i žena, njihov stil komunikacije, način na koji vole i vode ljubav, učinkovito oruđe da se temama pristupi na nježan, ali djelotvoran način. No kad sam započeo rad na knjizi, odlučio sam, umjesto »lagana« štiva, ponuditi djelo koje isprepliće igru i duhovitost s promišljenim razmatranjima tvoreći priručnik za cjelovit rast para. Ipak, u velikom dijelu knjige zadržao sam dijaloški i interaktivni pristup tipičan za usmena izlaganja.

... i za koga?

Ova je knjiga namijenjena i zaručnicima i supružnicima, ali i samcima, bili vjernici ili ne. Iako sam uvjereni kršćanin, želio sam napisati knjigu koja će biti bliska i onima koji ne vjeruju. Razlog leži u tome što mnoge osobe s kojima se susrećem imaju partnere koji nisu vjernici ili nisu praktični vjernici, stoga su izrazili želju za

»akonfesionalnim« alatom koji ne bi izazivao otpor zbog kršćanskog jezika ili gledišta.

Možda će na početku knjige koja govori o parovima iznenaditi poglavlje posvećeno »pojedincu«. Ono je, između ostalog, vjerojatno i najzahtjevnije poglavlje čitavog djela. To poglavlje – napisano s uvjerenjem da je bolje spriječiti nego liječiti – gleda na osobu u njezinoj jedinstvenosti i u izgradnji zdrave osobnosti koja je preduvjet za plodan život u dvoje. Smatram da zdrav par čini dvoje zdravih pojedinaca koji mogu biti sretni zajedno samo ako znaju biti sretni sami sa sobom.

Prvih devet poglavlja knjige namijenjeno je svima. Čak i kad navodim teologe ili Bibliju, ne činim to zato što se radi o vjerskim tekstovima, već zbog antropoloških točaka koje u njima pronalazim, a navode na razmišljanje. Samo je posljednje poglavlje, »Usudi se biti Bog«, izričito vjersko i kršćansko. Smješteno je na kraj kao izazov i poziv svakomu tko želi ući u igru ljubavi, da ima hrabrosti otvoriti se Izvoru Ljubavi.

Sadržaj

Uvod	7
Usuditi se ljubiti	7
Koraci ljubavi	9
Zašto ova knjiga?	10
... i za koga?	11
1. korak:	
Usudi se biti ono što jesi	13
Nepoznati ja	15
Od aktivizma do akcije... do bitka	17
Pripitomiti samoću	19
Samo monasi mogu živjeti u dvoje	21
Nije dobro da čovjek bude samac	23
Kraljevstvo Narcisa	24
Egoizam i prijateljstvo sa samim sobom	26
Zdrava je ljubav ekscentrična	28
Prijateljska ljubav	30
2. korak:	
Usudi se biti onaj drugi	33
Pustolovina i nesreća drugosti	35
Ljubavna kristalizacija	37
Oprostiti drugost	39
Ljepota različitoga	40
Pomoć protiv tebe samoga	43

Upoznati drugoga	44
Prepoznati drugoga	46
Biti zahvalan na drugome	47

3. korak:

Usudi se biti nježan	49
Pljuvačnica	51
Opasnost od prisnosti	52
Male lisice	54
Ako želiš biti ljubljén, budi ljubazan	56
Snaga nježnosti	57
Zagrljaji i poljupci	59
Mi smo riječ	61

4. korak:

Usudi se biti onaj koji traži	67
Zapaljiv materijal	69
Zahtijevati i tražiti	70
Na plantaži lubenica	71
Dosadni život zanimljivih ljudi	73
Potrebe ljubavi	75
Potrebe u ljubavi	77
Potreba i odgovornost	79
Potreba i prijateljstvo	81
Potreba, briga, poštovanje i odgovornost	81
Dužnost bračne komunikacije	83

5. korak:

Usudi se biti pronicljiv	85
Ljubav na prvi pogled	87
Lijepo je dobro	89

Zaljubio sam se, ženim se	91
»Moraš me usrećiti!«	93
Moraš mi čitati misli	95
Ti me ispunjavaš	96
Ako nije lako, nije ljubav	99
<i>Eyes wide open</i>	101
6. korak:	
Usudi se biti razigran	105
Ozbiljnost i duhovitost	107
Ljubav i duhovitost	108
Zabavno drukčiji	110
Prijateljstvo u ljubavi	112
7. korak:	
Usudi se umrijeti	115
Moraš umrijeti!	117
Teško, ali lijepo	119
Svakodnevna smrt	120
Ljubav i žrtva	121
Smrt i orgazam	122
Vjenčati se za promjenu	124
Askeza slušanja	126
8. korak:	
Usudi se uskrsnuti	131
»Ne ćeš umrijeti!«	133
Hvalospjev sukobu	134
Kon-fluirati	136
Početi iznova	137
Od razočaranja do predanosti	140

Ustanak	141
Ponovno izabrati	143
Procvjetati	146

9. korak:

Usudi se biti povezan	147
Živi vs. Wi-Fi	149
Romantična odvojenost	150
Drugi između dvoje	151
Drugi i dvoje	152
Prijateljstvo u vezi	154
Dvoje za druge	155

10. korak:

Usudi se biti Bog	159
Ljubav je Bog	161
Suočiti se s istinom	163
Ono »zauvijek«	165
Bog u ljubavi	167
Tro-dimenzionalno tkanje	170
Bog je eros	173
Želiš li se igrati?	175